

ODPRTO PISMO VLADI REPUBLIKE SLOVENIJE

Podpisani pozivamo vlado Republike Slovenije, naj na 77. Generalni skupščini Svetovne zdravstvene organizacije (SZO), ki bo potekala med 27. majem in 1. junijem letos v Ženevi,

ne podpiše t. i. pandemičnega sporazuma (CA+) in sprememb Mednarodnega zdravstvenega pravilnika (MZP).

Odločitev o tem, ali RS bo ali ne bo podpisala ta pravna akta, je mogoče sprejeti šele na podlagi temeljite strokovne preučitve in javne razprave, v katero bodo enakopravno vključeni tako zagovorniki kot nasprotniki teh dokumentov. Vsako drugačno ravnanje bi bilo skrajno politično neodgovorno in v nasprotju s temeljnimi nacionalnimi interesi.

Javne razprave ni bilo in je pred zasedanjem Generalne skupščine SZO niti ne more biti, ker končni predlogi obeh pravnih dokumentov še niso izdelani. Delovna skupina, ki pripravlja predlog sprememb MZP, in mednarodno pogajalsko telo (INB), ki oblikuje pandemični sporazum, bosta po predvidevanjih zaključili s pogajanjem šele v sredini maja 2024. Šele takrat bodo države članice dobile v pregled in presojo oba dokumenta. V izjemno kratkem času, ki bo ostal do začetka zasedanja Generalne skupščine, teh dokumentov ne bo mogoče odgovorno preučiti niti v ozkih strokovnih skupinah, nikakor pa ne bo mogoče organizirati javne razprave in izpeljati obveznega in obvezujočega demokratičnega procesa odločanja.

Predložitev pandemičnega sporazuma in sprememb MZP v potrditev na 77. Generalni skupščini SZO je nasprotju s pravnimi dokumenti same SZO, konkretno s 55. členom MZP, ki določajo, da je treba končne verzije novih pravnih aktov predložiti v razpravo štiri mesece pred začetkom Generalne skupščine. Če vodstvo SZO krši svoje statute, to ne sme biti razlog za to, da bi vlada RS kršila naše uzakonjene demokratične procedure. Če vodstvo SZO neodgovorno pripravlja daljnosežne spremembe v naglici, to ni razlog, da bi hiteli tudi mi. Nasprotno!

Pri odločanju o tem, ali bo RS podpisala nove pravne dokumente SZO (pandemični sporazum in spremembe MZP), sta nujni največja previdnost in vsa politična odgovornost, se pravi, temeljita in tehtna presoja vseh vidikov predlaganih dokumentov in njunih možnih posledic v interdisciplinarnih strokovnih delovnih skupinah in vključujoči javni razpravi ter strogo upoštevanje demokratičnih pravil odločanja v dobro javnosti. Predlagana dokumenta namreč neposredno zadevata našo nacionalno suverenost in osnovne življenjske interese prebivalstva. Dotikata se zdravja in zdravstva, gospodarstva, izobraževanja, svobodnega delovanja družbe kot celote ter človekovih pravic in državljskih svoboščin. Ne gre samo za našo svobodo in blaginjo. Dobesedno gre za naše zdravje in življenje.

Pripravljeni dokumenta bosta pravno zavezujoča za države podpisnice. Generalni direktor SZO bo imel pooblastila za razglasitev izrednih razmer in ukrepov po lastni presoji. Stara maksima "necessitas non habet legem" pove, da v izrednih razmerah zakoni ne veljajo. Usodnih odločitev načeloma ni modro prepuščati posamezniku. Še toliko bolj to velja, ko gre za organizacijo, v kateri so si veliki zasebni ekonomski interesi prek financiranja pridobili nedopustno velik vpliv. V osnutkih omenjenih zakonskih aktov, ki so nam bili na razpolago, smo zaznali številne pravne zanke, nedoslednosti ali nedorečenosti in možnosti zlorabe.

Zato še enkrat pozivamo vlado Republike Slovenije, naj na 77. Generalni skupščini SZO ne podpiše t. i. pandemičnega sporazuma (CA+) in sprememb Mednarodnega zdravstvenega pravilnika (MZP).